

Protokoll fört vid Kulturnämndens handikappråds sammanträde den 12 november 2009

Lokal: Gubbängens bibliotek

Närvarande:

Charlotte Norlin, R   Ordförande
Gunnar Häger, SRF
Berit Hinderson, FHLIS
Eva Söderbärj, FUB
Amir Amirrazi, DHR
Kerstin Järneberg, NHR
Karina Hell-Andersson, HRF

Kulturförvaltningen:

Inga Lundén   Stadsbiblioteket
Jesper Schönberg   Ekonomistaben
Leia Götlund   Personalstaben, Tillgänglighetsprojektet
Daniel Mott   Personalstaben, Tillgänglighetsprojektet
Sandra Fors   Personalstaben, Tillgänglighetsprojektet
Claes Edberg   Personalstaben, Tillgänglighetsprojektet
Ernst Althin   Personalstaben
Erik Ceder   Personalstaben, Sekreterare

Peeter Mark   Stockholms stadsarkiv

Cecilia Henningsson   Stockholms stadsteater

Birgitta Bååth   Arkitektkonsult
Lulijana Nyhaga   Ahrbom & Partner Arkitektkontor AB
Urban Pihl   Lind Pihl Arkitekter AB

1. Sammanträdets öppnande samt godkännande av dagordning

Charlotte Norlin förklarar mötet öppnat.

Karina Hell-Andersson från hörselskadades förening i Stockholm hälsades särskilt välkommen som ny ledamot i rådet.

Ordföranden föreslår att punkt 9 tidigareläggs till punkt 4. Dagordningen förskjuts därefter.

Dagordningen godkändes.

2. Uppföljning av föregående protokoll samt val av justerare

Som justerare till dagens protokoll utsågs Gunnar Häger.

3. Rådets synpunkter på handlingars och lokalens tillgänglighet

En inspektion av verksamheten görs efter avslutat sammanträde och eventuella synpunkter biläggs protokollet.

4. Information från Stadsteatern

Cecilia Henningsson visar det skissförslag för ombyggnationen av Klarascenen som nu ligger. Arkitekten Lulijana Nyhaga tog sedan vid och beskrev dagens entrélösning där det finns en del bekymmer så som nivåskillnader och dyl. Det föreslås att en ny entré öppnas upp från Kulturhuset där man sedan tar sig vidare ned till lokalen via en ramp. Att det ska vara en *värdig entré* för alla är någonting man har lagt stor vikt på i detta relativt komplicerade arbete.

Tre av trehundra bänkplatser i salongen är inritat som utrymme för rullstolsburna. Detta kan jämföras med dagens en till maximalt två platser. Utrymme kommer att finnas för alla typer av rullstolar samt möjlighet att själv köra fram till platserna. Antalet platser har godkänts ur brandskydds- och utrymningssynpunkt. Amir Amirrazi tycker att tre platser låter som få även om det är positivt med en större yta och flera platser än vad som erbjuds idag. Lulijana svarar att det utrymme som valts till viss del är baserat på vilken efterfrågan som funnits för dessa platser. Denna ser väldigt olika ut mellan olika föreställningar. Det är utöver denna avvägning även tveksamt om tillstånd skulle ges för fler platser med tanke på utrymningsmöjlighet.

Man har arbetat mycket med belysningen i lokalen och genom en mängd olika ljusmarkeringar ska exempelvis bänkrader och gångar tydliggöras. En akustiker har anlåtats för att se till att lokalen får en god akustik. Rådet kommer gärna och besöker lokalerna när det är klart.

5. Stadsbibliotekarie Inga Lundén

Inga Lundén presenterade Jesper Schönberg som berättade kort om sig själv för rådet. Jesper är lokalstrateg vid kulturförvaltningen och kommer så småningom att överta en del av Ernsts uppgifter; bland annat som föredragande i handikapprådet.

Vidare berättade konsulten Birgitta Bååth om ett antal pågående biblioteksprojekt.

Eva Söderbärj påpekar att handikapptoaletten i Sture bibliotek har en för hög tröskel. Hon har personligen varit där och mätt detta. Birgitta svarar att det givetvis ska undersökas om byggnorm inte har följts. Ernst Althin understryker att det alltid är viktigt att följa upp arbetet så att hantverkarna varit noggranna med t.ex. mått vid installation. Gunnar Häger har synpunkter på de svaga, knappt existerande, kontrastmarkeringarna i trappan upp till ankomsthallen. Birgitta svarar att hon känner till att det pågår arbete för att åtgärda ett antal brister i utrymmen som SL ansvarar för som lokalägare.

Eva Söderbärj, Berit Hinderson och Gunnar Häger är rådets kontaktpersoner när det gäller biblioteksfrågor och informeras löpande om pågående projekt. Birgitta tycker att det är viktigt med denna kontakt och möjligheten att få in synpunkter. En skiss över ombyggnationen av Bredängs bibliotek delades ut till ledamöterna. Lokalen påminner om lösningen för Sture bibliotek. Man jobbar mycket med färgkontraster, bland annat genom färgval på toaletterna. Biblioteket kommer att flytta ned till markplan vilket löser en mängd tillgänglighetsproblem. Arbetet beräknas bli klart till mars 2010. *Audicom* har anlåtats för att leverera bibliotekets tekniska utrustning. Man hade även kontakt med *Hörsam* för råd gällande hörselslingan och utrustningen man nu beställt är godkänt även av dem. Belysningen kommer att bestå av LED-lampor. Dörrautomatik kommer att finnas. Skyltningen ska bli enhetlig med övriga bibliotek.

Det blir allt svårare för elöverkänsliga att vistas i biblioteksmiljöer i och med teknikens ökande intåg. Kerstin Järneberg föreslår därför att man ser över möjligheten att införa zoner fria från elektricitet för att underlätta för denna grupp. Av utrymmesskäl vore det lämpligt i något/några av de större biblioteken. Ernst informerar om att det finns draperier som kan avskärma lokaler från elektriska fält. Inga Lundén tycker att det är ett intressant förslag med en sådan mobil lösning. Inga och Ernst kommer att undersöka detta närmare.

Rådets representanter kommer även att bjudas in till Bredängs bibliotek så småningom.

6. Sammanträdestider 2010

Förslag över sammanträdestider för 2010 är utskickat. Ordföranden bordlade punkten i övrigt och slutgiltigt beslut fattas vid nästa sammanträde.

7. Aktuella rapporter

Informationsblad om *Den Stora Festivalen* delades ut.

Charlotte Norlin har ännu inte hunnit färdigställa skrivelsen om tillgänglighetsguiden på Internet och gör det så snart som möjligt.

8. Information från Kulturförvaltningen

Helena Gomér från Kulturhuset visar ritningar och berättar om planerna för våning K1. Våningen kommer efter ombyggnation att byta namn till våning *plattan*. Det finns fortfarande möjlighet att göra förändringar i förslaget. En ny huvudentré till huset ska byggas från plattan in till läsesalongen som flyttar ned och en stor informationsdisk ska byggas. Man vill skapa en öppen miljö på detta plan. En hörselslinga ska finnas vid scenen och informationsdisken. Fastighetskontoret kommer även att göra en efterlängtd renovering av toaletterna varav två stycken är handikapptaletter.

Möbleringen är tänkt att bestå av en blandning av höj- och sänkbara möbler samt möbler i två versioner; antingen för sittande eller stående. Möblerna är ännu inte inköpta. Rådet föreslår att några av platserna har utökade stödmöjligheter.

Man kommer att installera en så kallad *Super Loop System*-lösning för hörselslingan vilket ska lösa en del problem som kan uppstå med andra typer av slingor där störningar lättare uppstår beroende på byggnadskonstruktionen. Entrédörren ska vara avsedd att förhindra drag och temperaturläckage. En mindre scen byggs även på detta plan, och till scenen ska det byggas en ramp. Rådet förordar en fast konstruktion framför en mobil, eventuellt en svängd ramplösning. Helena tar med sig detta önskemål till arkitekterna.

Skyltningen i huset ska göras om och ses över för närvarande. Man planerar att testa en ny skyltning på entréplanet under en tid och göra en utvärdering innan man går vidare med en omskyltning av hela huset.

Möjligheten att orientera sig i huset via GPS i mobiltelefoner diskuterades. Gunnar Häger menar att sådana tjänster i framtiden kan komma att fungera som komplement till skyltningen men bedömer att tekniken i dagsläget befinner sig på ett teststadium för den här typen av tillämpning. Däremot är det absolut nödvändigt att minst en publik dator i läsesalongen installeras med förstoringsprogram och talsyntes. Det samma gäller i samtliga bibliotek.

Ernst Althin informerar om att en tryckt upplaga av tillgänglighetsguiden planeras utges under våren 2010. Handisam har även antytt att kommunerna kan få stöd för att vara med och utveckla en elektronisk guide.

Charlotte Norlin frågar de fyra ungdomarna som arbetar med projektet hur arbetet med att gå ut och undersöka lokalerna har gått. De informerar rådet att det fungerat bra och varit intressant att fördjupa sig i och tänka kring många frågor som man inte tänkt på tidigare. Förändringar som skett sedan förra upplagan är att bland annat ett antal mindre teatrar har försvunnit, men samtidigt har andra tillkommit vilket väl är naturligt. En slutsats av arbetet är att det faktiskt går att åtgärda många enkla fel med ganska små medel men att det ändå sker relativt mycket slarv med detta.

Peeter Mark hoppas att Stadsarkivet får vara med i den nya upplagan. Det är fullt rimligt att arkivet är med i en tillgänglighetsguide för kultur då det är just tillgängliggörandet av kultur som verksamheten består av. Ernst bekräftar på en gång att arkivet givetvis ska vara med.

Gunnar Häger skulle vilja att det görs en ny inläsning av guiden till talboksformat vilket gjordes med den första upplagan av guiden. Ernst tar med sig frågan.

Sannolikt kommer Kulturförvaltningen tilldelas samma summa tillgänglighetsmedel för 2010 som under detta år.

Kulturförvaltningen förbereder ett nytt seminarium i serien "Hur bemöter vi funktionshindrade". Rådet vill gärna vara med i planeringen och Ernst lovade att så ska ske. Det finns medel och möjligheter att genomföra seminariet under våren 2010.

Ernst informerade rådet om att det lagts ett förslag där tjänsten som idag bland annat innefattar sekretariatet i handikapprådet dras in av besparingsskäl. Mats Sylwans nya befattning föreslås i samband med detta att överta dessa uppgifter under nästa år.

9. Information från Stadsarkivet

Peeter Mark informerar om att en konsult anlitas för att arbeta med att ta fram en talsyntesfunktion till hemsidan. Besamöppnare är klar och hörselslingorna uppdateras. Det är sammanlagt dessa tre projekt som man har sökt tillgänglighetsmedel till. Gunnar Häger har tackat ja till att testa funktionen på hemsidan samt stationerna i ljud- och bildprojektet.

De svaga kontrastmarkeringarna utanför fastigheten har rapporterats till Trafikkontoret som förhoppningsvis kommer att åtgärda problemet snarast.

10. Övriga frågor

Ernst delade ut varsitt exemplar av boken "Tillgänglighet och kulturarv" till ledamöterna.

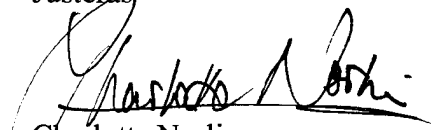
Rådet har reagerat på att handikapprådet inte nämns som en av samarbetsaktörerna i svaret på "remiss om motion (2009:33) om ökat fokus på tillgänglighetsarbetet". Det har blivit en miss förklarar Ernst och Peeter som tillsammans handlagt ärendet.

Amir berättade att Vällingby bibliotek ligger på en höjd och att det har varit problem länge. En ny hiss kan inte byggas och den gamla ska inte renoveras. Han föreslår att biblioteket flyttas till en lämpligare plats.

Nästa sammanträde, den 10:e december, byter lokal från Stockholms stadsmuseum till Stockholms medeltidsmuseum.

11. Sammanträdet avslutas

Justeras

Charlotte Norlin

Gunnar Häger

Vid protokollet

Erik Ceder